

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: Ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Skärpta straff för flerfaldig brottslighet SOU 2023:1, diarienummer Ju2023/00272

Halmstads tingsrätt instämmer i utredningens uppfattning om att de nuvarande bestämmelserna om påföljdsbestämning både är något otydliga när det gäller flerbrottslighet samt i vissa fall kan innebära att det samlade straffvärdet blir orimligt lågt och signalera att brottsligheten efter en viss nivå kan fortsätta helt ostraffat.

Halmstads tingsrätt välkomnar därför förslaget om skärpta straff för flerfaldig brottslighet samt anser att påföljderna därmed kommer bli mera proportionerliga och på ett bättre sätt spegla brottens allvar. Dessutom anser Halmstads tingsrätt att påföljderna med den nya beräkningsmodellen kan förväntas bli mera förutsebara och bestraffa lika allvarlig brottslighet på ett likvärdigt vis. Halmstads tingsrätt anser samtidigt att lagförslagen både är välavvägda och måttfulla samt på intet sätt äventyrar humanitetsprincipen.

Även om Halmstads tingsrätt med beaktande av legalitetsprincipen kan se vissa fördelar med att i likhet med Finland ha en lagfäst beräkningsprincip avseende straffmätningen vid flerfaldig brottslighet, ställer tingsrätten sig bakom utredarens förslag.

Som en konsekvens av den strängare beräkningsmodellen vid flerfaldig brottslighet kommer det dock krävas fler anstaltsplatser och, enligt

uppgift från Kriminalvården, kommer ett 20-tal fler anstalter behöva byggas. Detta gäller särskilt då straffreduktionen för ungdomar mellan 18 och 21 år har avskaffats vid allvarigare brottslighet och det till följd av detta redan har uppkommit behov av fler platser. En senareläggning av bestämmelsernas ikraftträdande, anser Halmstads tingsrätt därför bör övervägas.

Halmstads tingsrätt välkomnar även att särskilda straffmättningsstationer införs eftersom även detta kommer göra påföljdsbestämningen mera förutsebar liksom att likvärdig brottslighet kommer bestraffas på ett likvärdigt sätt. Halmstads tingsrätt anser dock att straffmättningsstationer även borde övervägas avseende dagsböter vid flerbrottslighet, eftersom tingsrätten har noterat att det råder en stor osäkerhet i frågan såväl hos Polisen, Åklagarmyndigheten som i Sveriges Domstolar. Vissa dömer endast ut dagsböter i hela tiotal och avrundar nedåt, andra dömer ut dagsböter i tiotal och avrundar uppåt. Det finns även en del som dömer ut dagsböter i femtal. Straffmättningsstationer för dagsböter skulle därför innebära en större förutsebarhet och ekvivalens så att lika allvarliga brott bestraffas likvärdigt. Straffmättningsstationerna skulle förslagsvis vara hela tiotal oavsett dagsbotens storlek med avrundning nedåt. Denna princip tillämpas redan av flera domare, som en oskriven regel, men borde med beaktande av legalitetsprincipen lagfästas. Dessutom hade påföljdssystemet blivit mera enhetligt om straffmättningsstationer inte endast införs för fängelse utan även för dagsböter.

Vidare instämmer Halmstads tingsrätt i utredarens bedömning att de nuvarande reglerna om förundersökningsbegränsning, åtalsunderlåtelse och direktavskrivning ger uttryck för en rimlig avvägning mellan det allmännas intresse och det enskilda brottsoffrets intresse. Tingsrätten delar därför utredarens bedömning att det inte bör göras några förändringar i de delarna.

Pia Johansson

Lagman och domstolschef

Sonja Pettersson Wallin

Rådman

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Pia Johansson efter föredragning av rådmannen Sonja Pettersson Wallin. Rådmännen Elisabeth Karlén, Anna Trulsson, Åsa Nordlander och Joakim Hugosson, tingsfiskalen Matilda Hallgren, beredningsjuristen Oliver Paoli samt tingsnotarierna Ellen Johansson Wintzell, Kristian Svensson, Nina Stjärnehag, Christoffer Larsson, Rickard Borgström och Hilma Nilsson har också deltagit i handläggningen.